

UN MÓN EN EMERGÈNCIA

Reflexions i rendició de comptes sobre les intervencions humanitàries a Mali, la regió de la Banya d'Àfrica i Haití

13 de març del 2014

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
(Sala d'actes)
Rambla Santa Mònica, 10
Barcelona

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS:

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

Rambla Santa Mònica, 10, 4t - Barcelona
www.fonscatala.org | fonscatala@fonscatala.org
93 412 26 02

Inscripcions fins el 10 de març

ORGANITZA:

CONTACTE PREMSA:

Íngrid Pujol Rovira
Bloom Marketing

626 432 891
ipujol@bloommarketing.es

INTRODUCCIÓ

Partint de la voluntat de comunicar, i per tal de donar a conèixer els resultats aconseguits amb el suport dels ens locals catalans en l'àmbit de l'acció humanitària en contextos d'emergència, la Jornada **UN MÓN EN EMERGÈNCIA. Reflexions i rendició de comptes sobre les intervencions humanitàries a Mali, la regió de la Banya d'Àfrica i Haití** ofereix un espai de reflexió i de debat sobre les actuacions realitzades des del 2010 en aquests tres territoris.

La Jornada té un doble objectiu. D'una banda, aportar elements per entendre el context, les causes i les conseqüències de les crisis que es donen en els països objecte d'intervenció i, de l'altra, rendir comptes sobre quatre actuacions concretes que s'hi han dut a terme gràcies a la contribució de 300 ajuntaments i altres entitats.

En l'àmbit de l'actuació humanitària, el **Fons Català de Cooperació al Desenvolupament** té la missió d'articular els fons dels ens locals catalans de manera conjunta i de vehicular-los a través d'ONGD i d'altres organismes internacionals que duen a terme les intervencions d'acció humanitària i de postemergència al terreny.

En aquest context, el Fons Català s'alia amb **Casa d'Haití, ACNUR, UNICEF i ACP**, quatre organitzacions amb qui ha articularat la resposta a les emergències a Haití, la regió de la Banya d'Àfrica i Mali, amb l'objectiu compartit de fer un exercici de transparència a la ciutadania i rendir comptes als propis ajuntaments i als ens supramunicipals que hi han donat suport.

PROGRAMA

La Jornada es reparteix en dues parts diferenciades. El matí, amb l'obertura institucional i una ponència sobre les actuacions en context de crisi humanitària, seguida per la taula Rodona "De la Banya d'Àfrica al Sahel: la ruta de la fam i el desarrelament" en què es reflexionarà entorn a la temàtica i es rendirà comptes dels projectes executats a la zona:

- Intervenció Nutricional als Camps de Refugiats de Dadaab, amb l'objectiu de millorar l'estat nutricional de la infància i les dones embarassades, duta a terme per **ACNUR**.
- Intervenció per pal·liar la fam extrema a Somàlia, amb la provisió d'aliments terapèutics per infants amb desnutrició, portada a terme per **UNICEF**.
- Intervenció d'acció humanitària al Nord de Mali (Tombuctú i Gao), que contribueix a pal·liar les conseqüències de les diferents crisis de la regió i millorar la subsistència de la població més vulnerable desplaçada pels efectes del conflicte armat. Es comptarà amb el representant de l'organització local del projecte a Mali que explicarà de primera mà la intervenció implementada per l'**Associació Catalana per la Pau** (ACP) i el context de la regió.

La tarda es dedica a Haití i al terratrèmol que va sacsejar el país i va ocasionar nombroses pèrdues humanes i materials. **Casa d'Haití** exposa com ha treballat pas a pas en aquest país més enllà de l'emergència i es comptarà igualment amb representants del terreny que permetran aprofundir en el coneixement del context actual. Durant la tarda es presentaran les actuacions i resultats de l'avaluació del projecte d'enfortiment del desenvolupament local sostenible i inclueix al nord-est d'Haití en resposta al terratrèmol, desenvolupat amb el suport de 160 ens locals catalans i el Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, en el marc de la Campanya promoguda pel Fons Català.

Es proposa un final de jornada amb una breu intervenció sobre "La vinyeta com a crítica social" partint de la reiteració que l'humorista Forges fa a les seves vinyetes amb el lema "No te olvides de Haití". El dia s'acabarà amb la presentació de les conclusions de la Jornada i una proposta musical que enllaçarà els vincles d'identitat entre Haití i el continent africà.

9.30h **Inauguració**

A càrrec de **Meritxell Budó**, presidenta del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

10.00h **Conferència magistral**

"Els reptes de l'acció humanitària en les crisis de llarga durada: més enllà de l'ajuda d'emergència"
a càrrec de **Francisco Rey**, codirector de l'Institut de Estudios sobre Conflictos y Acción Humanitaria (IECAH)

10.45h Pausa-cafè

**De la Banya d'Àfrica al Sahel:
la ruta de la fam i el desarrelament**

11.00h **Taula rodona: Rendim comptes**

- *Malí: resposta des de l'àmbit local*

Bassirou Diarra, president de l'Association Malienne de Solidarité et de Coopération Internationale pour le Développement (AMSCID)

- *Regió de la Banya d'Àfrica: resposta des dels organismes multilaterals*

Diana Valcárcel, responsable de Projectes de Comunicació d'UNICEF Comitè Espanyol

- *Impacte del desplaçament forçat a les comunitats locals d'acollida*

Joan Reventós, Director del Comitè Català d'ACNUR

Modera: **Josep Maria Royo**, investigador de l'Escola de Cultura de Pau

12.30h **Debat i reflexions**

13.30h **Dinar**

S'oferirà un petit refrigeri als participants fet a partir de cuina ecològica

**Haití, pas a pas:
més enllà de l'emergència**

15.00h **Presentació** del programa de **tarda** i del **llibre** *Haití, pas a pas*, a càrrec d'**Helena Lladó** i **Pilar Molina**, vicepresidenta i secretària de Casa d'Haití

15.30h **Veus d'Haití**

Intervencions a càrrec de **Pierre Erol René**, metge de Cayes-Jacmel (Haití); **Annol Phylidor**, coordinador de Fastenopfer a Haití, i **Rosa Parés**, presidenta de Casa d'Haití

Modera: **Gil Toll**, periodista

16.30h **Avaluar per aprendre i evolucionar**

Estudi de cas sobre el projecte desenvolupat al nord-est d'Haití després del terratrèmol. A càrrec de **Victòria Planas**, responsable de la Unitat d'Acció Humanitària del Fons Català, i **Rosa Parés**, presidenta de Casa d'Haití

17.15h Pausa

17.30h **Xerrada: "La vinyeta com a crítica social"**

Amb l'agraïment de Casa d'Haití a l'humorista **Forges**. Presenta: **Gil Toll**, periodista

18.30h **Cloenda**

Conclusions de la Jornada a càrrec de **Victòria Planas**, responsable de la Unitat d'Acció Humanitària del Fons Català

19.00h **Final de Jornada**

Música i productes haitians

INTERVENCIONS

BASSIROU DIARRA

President de l'AMSCID (Association Malienne de Solidarité et de Coopération Internationale pour le Développement)

Nascut a Bamako, Mali, l'any 1952. Després de cursar estudis primaris, es diploma amb la llicenciatura de Dret a la Universitat París XIII. Des de l'any 1977 inicia una col·laboració amb el mitjà parisenc *SEP* i més endavant exerceix com a periodista a la redacció de *L'Humanité*. Paral·lelament, l'any 1992 es converteix en cap de gabinet del Ministeri de Malians a l'Exterior i l'any 1993 torna a Mali on treballa fins el 2013 pel Departament de Presidència de la República en diverses funcions. El seu compromís amb la societat civil es veu reflectit en la presidència del Comitè Francomalià de Migracions i Codesenvolupament i en la presidència de l'AMSCID, que combina amb col·laboracions en ONG i moviments de la societat civil tant a França com a Mali. L'any 1999 és guardonat com a cavaller de l'Ordre Nacional de Mali i l'any 2008 és reconegut com a oficial. Tres anys abans, però, la seva trajectòria es va reconèixer amb la Legió d'Honor de França.

FORGES

Humorista gràfic

Format en enginyeria de telecomunicacions i ciències socials, Antonio Fraguas, Forges, fa més de 30 anys que és humorista gràfic. Ha treballat per diverses publicacions de l'Estat i des de 1995 firma l'acudit editorial d'*El País*. Ha participat en diferents programes de ràdio, ha dirigit pel·lícules i sèries d'humor a televisió. Ha rebut diferents guardons de reconeixement a la seva obra, entre els quals destaca la Creu de Sant Jordi. El seu humor destaca per la crítica social, sobretot, per donar una visió crítica de les situacions quotidianes. Des de l'any 2010 s'ha encarregat de recordar Haití a les seves vinyetes amb el lema "No te olvides de Haití".

HELENA LLADÓ

Vicepresidenta de Casa d'Haití

Viatja a Haití l'any 1995 per primera vegada i així comença el seu compromís amb aquest país. Des de llavors hi ha viatjat diverses vegades, tant per conèixer el país de prop com per participar en el seguiment de diferents projectes. Forma part de l'associació Casa d'Haití des de la seva creació, col·laborant en les activitats de sensibilització i actes culturals realitzats a Barcelona. Els últims anys ha treballat en el seguiment dels projectes de desenvolupament que l'associació està portant a terme al país.

PILAR MOLINA

Secretària de Casa d'Haití

Ha col·laborat com a voluntària en diverses activitats de sensibilització i mostres culturals relacionades amb Haití, especialment a través de les seves relacions amb l'àmbit cultural català, com el món del teatre. Va ser cofundadora de la Sala Beckett de Barcelona i en va ser gerent durant els primers anys. Ha treballat com a productora executiva per a diversos espectacles fonamentalment d'El Teatro Fronterizo i del director català Calixto Bieito. Així mateix va ser sòcia de les ONGD ACSUR-Las Segovias i després de Cooperació, organització aquesta última amb la qual també ha treballat com a tècnica en activitats de sensibilització, participació i relació amb la base social i incidència. Actualment és membre de la Junta de la FCONG i vicepresidenta segona de la Coordinadora estatal d'ONGD en representació de la Xarxa de Coordinadores Autòniques. El seu viatge personal a Haití, l'any 2009, la va portar a involucrar-se de manera més activa amb Casa d'Haití.

INTERVENCIIONS

ROSA PARÉS

Presidenta de Casa d'Haití

Nascuda a Catalunya, viu a Haití des de fa gairebé vint anys. Va arribar al país caribeny a través de l'ONGD catalana Cooperacció i l'ONGD espanyola ACSUR-Las Segovias, de les quals va ser la representant al terreny fins l'any 1999. Des d'aleshores, treballa com a consultora independent, tant per a les NNUU, per a organitzacions europees, com per a organitzacions haitianes. De llarg currículum i experiència municipalista, enfoca el seu treball en l'articulació d'actors i operadors per a la construcció del desenvolupament territorial. Col·labora amb diferents equips d'Amèrica Llatina i el Carib en planificació estratègica, avaluacions i sistematització d'experiències. Arran del seu coneixement i estima d'Haití i les múltiples relacions establertes amb entitats locals, personalitats de l'àmbit de la cultura i líders comunitaris, va impulsar la fundació a Barcelona de l'associació Casa d'Haití, amb l'objectiu de donar a conèixer la cultura haitiana i establir vincles entre Haití i Catalunya, impulsar projectes de desenvolupament local i col·laborar també amb la comunitat haitiana que viu a casa nostra.

ANOL PHYLIDOR

Coordinador de Fastenopfer a Haití

Ha estat coordinador de SKDK de Carice, la seva terra natal. Juntament amb Fastenopfer i Casa d'Haití ha treballat coordinadament pel Pla de desenvolupament de Carice, on s'inclou el projecte entre Casa d'Haití – Fons Català de Cooperació al Desenvolupament. La seva experiència aporta un punt de vista més sociopolític de la situació haitiana.

VICTÒRIA PLANAS

Responsable de la Unitat d'Acció Humanitària del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

Antropòloga, formada a Mèxic a l'Escuela Nacional de Antropología e Historia i doctorand del Programa d'Antropologia Social i Cultural de la Universitat de Barcelona, obtingut el DEA en antropologia del desenvolupament. Ha viscut 20 anys a Amèrica Llatina. Des de 1996 treballa pel Fons Català de Cooperació al Desenvolupament com a cap de l'Àrea de Centreamèrica, Mèxic i Carib, i, des de 2007, com a referent de la Unitat d'Avaluació. Del 1986 al 1995 ha treballat per diferents organismes de Mèxic en temes de desenvolupament i en el disseny i la implementació de polítiques, metodologies i sistemes de seguiment, avaluació, aprenentatge i assegurament de la qualitat, en el camp del desenvolupament. Des de 2009 i com a punt focal d'avaluació ha participat en el disseny i la realització de diverses avaluacions a Amèrica Llatina i Àfrica.

EROL PIERRE RENÉ

Metge de Cayes-Jacmel (Haití)

Metge de Cayes Jacmel, sud-est haitià, compromès i actiu, es caracteritza per la seva visió holística de la salut i el seu paper actiu en la reconstrucció del país. El seu punt de vista permet entendre la part més tècnica i pràctica de la gestió de riscos i desastres.

JOAN REVENTÓS

Director del Comitè Català d'ACNUR

Ha tingut diverses experiències professionals en l'àmbit de la comunicació i el màrqueting tant en entitats d'acció social, de cooperació internacional com al sector empresarial. Té un màster en Direcció de Comunicació empresarial i Institucional per la UAB, és llicenciat en Sociologia per la UB, diplomad en Direcció i Gestió d'ONG per ESADE i en Gestió empresarial i Màrqueting per ISM ESIC. Ha impartit docència a diferents espais universitaris i no universitaris.

INTERVENCIONS

FRANCISCO REY

Codirector de l'Institut de Estudios sobre Conflictos y Acción Humanitaria (IECAH)

Membre fundador i codirector de l'Institut de Estudios sobre Conflictos y Acción Humanitaria (IECAH). Des de fa un temps es dedica a la investigació, la consultoria i docència sobre cooperació i ajuda. Ha sigut consultor de la Comissió Europea, la Direcció General d'Ajuda Humanitària (DGECHO), el Govern dels Països Baixos, l'Agència Sueca de Cooperació, el PNUD, diferents instàncies de la cooperació espanyola i diverses ONG. Les seves àrees d'interès són el paper de l'acció humanitària al món actual i les tendències del seu finançament, la rehabilitació postbèlica i postdesastres, el paper de l'ajuda en la construcció de la pau o la qualitat de l'acció i els procediments de planificació, gestió i avaluació. Ha treballat en projectes humanitaris de reconstrucció i de desenvolupament a gran part de països d'Amèrica Llatina, Marroc, Moçambic, Índia, Orient Mitjà, entre d'altres. En els últims anys, gran part de la seva feina se centra a Colòmbia.

JOSEP MARIA ROYO

Investigador de l'Escola de Cultura de Pau

Investigador i professor de l'Escola de Cultura de Pau. Imparteix docència a diferents espais universitaris i no universitaris. Les seves àrees d'especialització són els conflictes i la construcció de pau a l'Àfrica Subsahariana, on ha fet treball de camp a diversos països dels Grans Llacs i la regió de la Banya d'Àfrica. Té un màster en Relacions Internacionals i Integració Europea, DEA en Relacions Internacionals i Dret internacional Públic, diplomant en Cultura de Pau i llicenciat en Ciències Polítiques amb especialització en Relacions Internacionals. És membre del Grupo de Estudios Africanos (GEA) de la UAM, assessor de la Lliga dels Drets dels Pobles i membre de la Junta de la Federació Catalana d'ONG per la Pau, els Drets Humans i el Desenvolupament (FCONG).

GIL TOLL

Periodista

Nascut a Lleida el 1963 i llicenciat en Ciències de la Comunicació. També té un màster en Estudis Internacionals per la UAB. Treballa als Serveis Informatius de Televisió de Catalunya. Ha col·laborat en temes de solidaritat internacional amb Cooperació i la Fundació Cidob. És autor de diversos articles i publicacions sobre relacions internacionals a l'àrea del Carib.

DIANA VALCÁRCEL

Responsable de Projectes de Comunicació d'UNICEF Comitè Espanyol

Nascuda a Sant Sebastià el 1973, és llicenciada en Ciències de la Informació, branca Periodisme. Ha desenvolupat la seva trajectòria professional en l'àrea de la comunicació corporativa, tant en el sector privat, a empreses com FCC i Repsol, com en el sector sense ànim de lucre, a la Fundació Lealtad i a UNICEF. Es va incorporar a UNICEF Comitè Espanyol l'any 2009, primer durant sis mesos com a responsable de publicacions i després va ser nomenada coordinadora de Projectes de Comunicació, àrea des de la qual coordina la comunicació en emergències. Ha treballat com a especialista de comunicació amb UNICEF Internacional a Haití després del terratrèmol (2010) i a les Filipines després del tifó Haiyan (2013-2014).

UN MÓN EN EMERGÈNCIA

Reflexions i rendició de comptes sobre les intervencions humanitàries a Mali, la regió de la Banya d'Àfrica i Haití

13 de març de 2014

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

Rambla Santa Mònica, 10, 4t - Barcelona
www.fonscatala.org | fonscatala@fonscatala.org
93 412 26 02